

ВІДГУК
на освітньо-наукову програму «Публічні фінанси»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»
галузі знань «Бізнес, адміністрування та право»
Західноукраїнського національного університету

Публічні фінанси в сучасних умовах відіграють ключову роль у забезпеченні соціально-економічного розвитку країни, підтримці інфраструктури, фінансуванні державних та місцевих цільових програм і соціальних гарантій, а також у втіленні заходів, спрямованих на підтримання економічної стабільності. Визначальною ознакою сьогоднішнього періоду державотворення є підвищення складності управління фінансовими ресурсами у системі публічних фінансів через процеси глобалізації економіки, тотальне проникнення інформаційних технологій у різні сфери життя, посилення вимог суспільства до ефективності діяльності органів публічної влади, участі громадськості в управлінських процесах.

Вирішення означених вище завдань потребує приділення значної уваги підготовці фахівців для фінансової сфери, зокрема, і в контексті її наукової компоненти, адже лише глибокі знання й чітке розуміння новітніх тенденцій розвитку фінансової науки, інноваційних підходів до вирішення важливих суспільних проблем дасть змогу забезпечити високий професіоналізм в управлінні фінансовими ресурсами на усіх рівнях публічної влади.

Подана на рецензування освітньо-наукова програма «Публічні фінанси» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» спрямована на здобуття студентами ґрунтовних системних знань у сфері фінансів, здатності оцінювати фінансову політику держави із застосуванням новітнього методологічного інструментарію, оволодіння навиками застосування інноваційних методик управління фінансовими ресурсами держави та органів місцевого самоврядування, практичними знаннями щодо прийняття складних управлінських рішень в умовах невизначеності та динамічних змін у публічних фінансах з урахуванням цілісної системи компетентностей.

Зміст освітньо-наукової програми узгоджено зі сформульованими цілями і завданнями освітнього процесу. Програмою передбачено перелік загальних і спеціальних компетентностей; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, який представлений у результатах навчання; форми атестації здобувачів ступеня магістра; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, котрі безумовно поглиблюють формування вмінь та навичок виконання професійних обов'язків майбутніми фахівцями у сфері публічних фінансів. Елементи освітньо-наукової програми розроблені за результатами консультацій із науковцями, практикуючими спеціалістами, потенційними роботодавцями.

Вагомою позитивною рисою освітньо-наукової програми є достатній набір вибіркових дисциплін (25% від загального обсягу), що дає змогу здобувачам не лише поглибити свої професійні знання і навички, але й створює передумови для формування здобувачами освіти власної індивідуальної освітньої траекторії, котра відповідає їхній майбутній професійній діяльності та особистим інтересам. Важливим для набуття практичних навичок є значний обсяг годин, відведених на проходження переддипломної практики, а також підготовка та захист здобувачами вищої освіти кваліфікаційної роботи.

Викладацький склад, котрий забезпечує реалізацію освітньо-наукової програми «Публічні фінанси», володіє підтвердженним рівнем наукової та професійної підготовки, за кваліфікацією відповідає профілю і напряму освітніх компонент, має необхідний стаж науково-педагогічної та практичної роботи.

Усе зазначене вище дає підстави вважати, що освітньо-наукова програма «Публічні фінанси» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань «Бізнес, адміністрування та право» володіє усіма необхідними ознаками, щоб бути визнаною такою, що передбачає підготовку професіоналів високої кваліфікації з новим креативним мисленням, належним рівнем управлінської підготовки, здатних вирішувати складні завдання та проблеми у професійній і науковій діяльності. Ця програма має необхідні структурні та змістові складові, відповідає основним критеріям якості вищої освіти, а також сучасному рівню розвитку фінансової науки і може бути рекомендована для впровадження в освітній процес за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» Західноукраїнського національного університету.

Доктор економічних наук, професор,
Заслужений діяч науки і техніки України,
завідувач кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту
Львівського національного університету
імені Івана Франка

Михайло КРУПКА

Підпис проф. Крупки М. І. підтверджую:
Вчений секретар
Львівського національного університету
імені Івана Франка, доцент

09.05.2025 р.

Ольга ГРАБОВЕЦЬКА

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму «Публічні фінанси»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право
спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Професійний супровід інноваційних змін у сфері публічних фінансів як неодмінна потреба сьогодення зумовлює доцільність підготовки фахівців зі спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», здатних не лише бути висококваліфікованими фахівцями, але й теоретично обґрунтовувати та емпірично аналізувати ефективність управлінських рішень у сфері публічних фінансів. Такі фахівці повинні вміти визначати базові чинники, що впливають на формування та реалізацію фінансової політики держави, оцінювати наслідки застосування різних інструментів управління, а також розробляти стратегічно обґрунтовані підходи до забезпечення прозорості, ефективності та стійкості фінансової системи на державному і місцевому рівнях.

У контексті сучасних викликів, а саме післявоєнного відновлення економіки, децентралізації, цифровізації фінансових процесів та інтеграції у європейський простір зростає потреба у фахівцях нового покоління, які володіють як фундаментальними знаннями у сфері управління публічними фінансами, так і практичними навичками адаптації до змін, аналізу фінансових ризиків і впровадження інноваційних рішень у публічному секторі.

Освітньо-наукова програма «Публічні фінанси» розроблена з урахуванням актуальних вимог до підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти та орієнтована на формування у здобувачів цілісної системи загальних і фахових компетентностей, необхідних для успішної професійної діяльності у сфері публічних фінансів. Структура програми передбачає комплексний набір освітніх компонент, що спрямовані на досягнення програмних результатів навчання відповідно до стандартів спеціальності.

Програма акцентує увагу на міждисциплінарному підході до вивчення фінансових процесів у публічному секторі, формуванні навичок аналітичного мислення, стратегічного управління фінансовими ресурсами, застосуванні сучасних цифрових інструментів, а також розвитку критичного розуміння взаємозв'язку між фінансовою політикою, економічною безпекою та суспільним добробутом. Крім цього, програма містить чітко окреслені характеристики: орієнтацію на професійну підготовку конкурентоспроможних фахівців, здатних до самостійного дослідження, наукових пошуків і реалізації практичних рішень; систему викладання й оцінювання, що ґрунтуються на принципах академічної доброочесності та результативності; механізми забезпечення академічної мобільності і міжнародного співробітництва; ресурси, що створюють належне освітнє середовище, включно з доступом до актуальних наукових баз, цифрових платформ й інфраструктури для наукових досліджень.

Структурно-логічна схема ОНП «Публічні фінанси» побудована з урахуванням як специфіки освітнього рівня, так і потреб ринку праці, що перманентно змінюються. Вона дає змогу забезпечити системну підготовку здобувачів, охоплюючи теоретичні, методологічні та прикладні аспекти управління публічними фінансами в сучасних умовах. Обсяг обов'язкових і вибіркових освітніх компонент у межах ОНП відповідає вимогам до підготовки магістрів за спеціальністю. Структура програми забезпечує баланс між фундаментальною науковою підготовкою та формуванням практико-орієнтованих компетентностей, що відповідають потребам сучасної фінансової системи й очікуванням потенційних роботодавців.

Таким чином, освітньо-наукова програма «Публічні фінанси» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» є методологічно обґрунтованою, актуальну та такою, що цілком забезпечує якісну підготовку фахівців. Програму можна рекомендувати до впровадження в освітній процес Західноукраїнського національного університету.

Рецензент:

Начальник Головного управління
Державної казначейської служби України
У Тернопільській області

05.05.2025р.

Гринчишин П. С.

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму «Публічні фінанси»
за спеціальністю D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право
другого (магістерського) рівня вищої освіти
у Західноукраїнському національному університеті

Освітньо-наукова програма «Публічні фінанси» другого (магістерського) рівня вищої освіти, яка розроблена науково-педагогічними працівниками кафедри фінансів ім. С. І. Юрія Західноукраїнського національного університету, пропонує сучасний підхід до підготовки фахівців у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. Програма є актуальною, оскільки її змістове наповнення сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти професійних і науково-дослідницьких компетентностей, які відповідають сучасним потребам ринку праці, стрімким змінам в економічному середовищі та тенденціям розвитку фінансової системи держави.

Обсяг обов'язкових освітніх компонент і вибіркових дисциплін дозволяє забезпечити отримання теоретичних знань та практичного досвіду, що сприятиме розвитку у здобувачів вищої освіти креативності, навиків використання фінансових, банківських, фіiscalьних технологій для антикризового управління фінансовою системою, напрацюванню науково-методологічних підходів до дослідження сучасних проблем фінансової науки і практики у сфері публічних фінансів.

Важливим аспектом програми є орієнтація на практичну спрямованість, що полягає в поєднанні науки і практики у фінансових, податкових, казначейських органах, органах державної аудиторської служби, а також у банках, страхових компаніях, фінансових установах, що сприяє формуванню практичних навичок та адаптації до реальних умов роботи в умовах інтеграції України до Європейського Союзу. Програма також активно сприяє розвитку наукових досліджень, що дозволяє здобувачам брати участь у наукових конференціях, наукових диспутах, виконанні науково-дослідних тем та публікувати результати своїх наукових досліджень. Це забезпечує розвиток аналітичних здібностей і критичного мислення, що є важливими для професійного зростання та подальшого навчання в аспірантурі.

Кадровий склад, що забезпечує реалізацію програми, складається з досвідчених фахівців, які мають значний практичний досвід у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. Це забезпечує високий рівень викладання та можливість використання актуальної інформації про новітні тенденції у цій сфері.

Розроблена ОНП «Публічні фінанси» є комплексною та збалансованою, може використовуватись для організації і реалізації освітнього процесу за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальністю D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок у Західноукраїнському національному університеті. ОНП «Публічні фінанси» заслуговує підтримки та рекомендується до впровадження.

Рецензент:

Директор департаменту фінансів
Тернопільської обласної
військової адміністрації

06.05.2025

Володимир ЧЕПІЛЬ

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму «ПУБЛІЧНІ ФІНАСИ»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності D2 Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право
Західноукраїнського національного університету

В умовах безпрецедентних викликів сучасності, пов'язаних із зростанням глобальної економічної нестабільності, повномасштабною агресією проти України, посиленням деструктивних явищ у різних сферах суспільного життя, особливої актуальності набуває питання підготовки висококваліфікованих фахівців для фінансової системи держави загалом і сфери публічних фінансів зокрема. У свою чергу, ефективне функціонування фінансової системи, її стійкість до внутрішніх і зовнішніх шоків, а також здатність держави забезпечувати економічне зростання значною мірою залежать від професійної компетентності спеціалістів, які здійснюють аналітичну, управлінську і прогностичну діяльність у фінансовій сфері, особливо в органах влади на усіх рівнях публічного управління.

Сучасні вітчизняні реалії вимагають від фахівців не лише ґрунтовних теоретичних знань, але й креативного мислення, гнучкості підходів до прийняття управлінських рішень, здатності адаптуватися до швидкозмінних економічних трендів. Успішний фахівець-фінансист має володіти системним мисленням, аналітично оцінювати ризики, проактивно розробляти варіанти вирішення складних фінансових завдань, забезпечуючи ефективне управління фінансовими потоками як на мікро-, так і на макрорівні. Формування саме таких компетентностей є запорукою сталого розвитку економіки, стійкості системи публічних фінансів, особливо у воєнний період та період післявоєнного відновлення України. Тому вдосконалення системи підготовки фахівців для сфери публічних фінансів є одним з ключових напрямів забезпечення фінансової стабільності країни та її конкурентоспроможності в умовах сучасних викликів.

Окреслені завдання знайшли відображення в освітньо-науковій програмі «Публічні фінанси», яка запропонована для реалізації у Західноукраїнському національному університеті. Розроблення цієї ОНП здійснювали професорсько-викладацький склад кафедри фінансів ім. С. І. Юрія у співпраці з фахівцями-практиками і потенційними роботодавцями, а також здобувачами вищої освіти, що підкреслює її практичну орієнтованість і підтверджує потребу ринку праці у кваліфікованих спеціалістах фінансового напряму. Оцінювання досвіду практичної діяльності випускників ОНП доводить, що вони здатні ефективно застосовувати міждисциплінарний підхід для вирішення як прикладних, так і наукових завдань, здійснювати аналіз фінансового забезпечення реалізації управлінських рішень у фінансовій сфері у контексті економічного та соціального розвитку держави і регіонів, обирати оптимальні інструменти їхнього впровадження, а також моделювати наслідки порушення

макроекономічної стабільності та прогнозувати їхній вплив на економічну поведінку суб'єктів господарювання.

Особливою перевагою ОНП «Публічні фінанси» є значний обсяг наукової компоненти, завдяки чому підготовлені за цією програмою фахівці будуть здатні формувати прогнози ефективності реалізації програм соціально-економічного розвитку держави і окремих її регіонів, враховуючи зміну факторів зовнішнього середовища, а також глибоко розуміти принципи та цілі регуляторної політики держави у фінансовій сфері на всіх рівнях економічної системи, що має особливе значення в умовах зростання безпекових ризиків і невизначеності перспектив.

Використовуючи можливості щодо академічної автономії, ОНП «Публічні фінанси» ґрунтуються на інноваційних засадах та забезпечує органічний взаємозв'язок теоретичних знань із практичними навичками. В процесі навчання передбачено активне залучення здобувачів до участі в проектних дослідженнях, тренінгах, наукових заходах та інших формах науково-дослідницької роботи. Водночас, до проведення занять залучені фахівці-практики зі значним професійним досвідом, що посилює практико-орієнтований характер навчання.

Зважаючи на такі аргументи, можна стверджувати, що освітньо-наукова програма «Публічні фінанси» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок галузі знань D Бізнес, адміністрування та право формує фахівців нового покоління з розвиненим креативним мисленням, сучасними управлінськими компетенціями і навичками вирішення складних професійних завдань у фінансовій сфері. Запропонована програма відповідає чинним стандартам вищої освіти України, забезпечує комплексний і системний підхід до підготовки здобувачів, а тому рекомендується до впровадження у навчальний процес Західноукраїнського національного університету.

Начальник Управління
Західного офісу Держаудитслужби
в Тернопільській області

08.05.2025р.

Роман СНІГУР

ВІДГУК
на освітньо-наукову програму «Публічні фінанси»
підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий
ринок» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»
у Західноукраїнському національному університеті

У сучасних реаліях першочерговим завданням держави є підготовка нової генерації конкурентоспроможних фахівців-фінансистів із високим професійним, комунікативним і особистісним рівнем розвитку та активною громадянською позицією, котрі володіють ґрутовими знаннями з актуальних проблем розвитку сучасної фінансової науки та практичними навичками щодо прийняття зважених управлінських фінансових рішень.

Освітньо-наукова програма «Публічні фінанси» підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», яка розроблена робочою групою у складі професорсько-викладацького колективу кафедри фінансів ім. С. І. Юрія, стейкхолдерів і здобувачів освіти, враховує основні положення Закону України «Про вищу освіту», вимоги Національної рамки кваліфікацій та сучасні виклики і новітні тренди розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. Її метою є забезпечення фундаментальної теоретичної і практичної підготовки здобувачів вищої освіти у контексті набуття ними ґрутових знань й оволодіння практичними навичками виконання складних професійних завдань та їх активна залученість у науково-дослідницький і професійний простір на національному чи регіональному рівнях.

ОНП «Публічні фінанси» передбачає застосування таких інноваційних підходів до викладання як самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через практикуми тощо, що є запорукою формування належної компетентності та високої конкурентоспроможності майбутнього випускника. З-поміж методів і технологій викладання передбачено залучення здобувачів освіти до участі в тематичних диспутах, тренінгах, вебінарах, зустрічах із фахівцями-практиками у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. Застосування зазначених методик сприятиме підготовці майбутніх фахівців-фінансистів високої кваліфікації із сучасним креативним мисленням та належним рівнем професійної підготовки.

Відтак, логічно продумана і чітко вибудована освітньо-наукова програма «Публічні фінанси» характеризується комплексним підходом до підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» і рекомендується до реалізації в освітньому процесі Західноукраїнського національного університету.

Начальник Фінансового управління
Геребовлянської міської ради

07.05.2025р.

Ірина ЧОРНІЙ